

Ontwikkelingen JeugdzorgPlus in landsdeel Zuid West (waaronder regio Haaglanden)

Bijlage bij informatiebrief jeugd en regiovisiemonitor (Z/22/067120)

Wassenaar, 5 juli 2022

JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus (JZP) betreft zorg in een gesloten setting, waarbij jongeren op basis van een machtiging van de rechter tijdelijk de vrijheid wordt ontnomen en behandeling kan worden opgelegd. Veelal vormen de betreffende jeugdigen een gevaar voor zichzelf of omgeving. Deze vorm van jeugdhulp is zo specialistisch dat het bovenregionaal (per landsdeel) georganiseerd is. Voor het landsdeel Zuidwest zijn twee aanbieders gecontracteerd: iHUB en Schakenbosch.

Gesloten jeugdhulp wordt meer en meer als onvoldoende productief en in bepaalde situaties als schadelijk voor jongeren gezien. Zie ook alle aandacht in de media. Landelijk wordt daarom gewerkt aan omvorming van deze sector, een ontwikkeling die in Haaglanden al in 2016 werd ingezet, maar complex en tijdrovend is. Bijkomende effecten zijn inmiddels een sterk dalende vraag (positief) en continuïteitproblemen bij aanbieders en door ontbreken van alternatieven mogelijk onvoldoende continuïteit van zorg voor jongeren (negatief). Deze continuïteitsvraagstukken doen zich ook in Haaglanden voor, reden waarom in het najaar 2021 het landelijk Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp" door de Jeugdautoriteit in onze regio in werking gesteld. Eerder hebben wij u hierover geïnformeerd (Z/22/062532). Dit draaiboek is bedoeld voor situaties waar bij jeugdhulpaanbieders die cruciale zorg leveren, de continuïteit in het geding is.

Afbouw gesloten jeugdhulp

Met de samenwerkende gemeenten, jeugdhulpaanbieders en Jeugdbescherming in het landsdeel Zuidwest is afgesproken om het aantal plekken voor gesloten jeugdzorg af te bouwen van 300 in 2019 naar 100 in 2024. In december 2019 is dit vastgelegd in een Bovenregionaal Ambitiedocument. In Haaglanden is deze ambitie ook vastgelegd in de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026.

Voor de jeugdigen die nu in JZP verblijven hebben gemeenten een zorgplicht, waarbij de continuïteit van zorg gewaarborgd moet worden. Door bovengenoemde ontwikkelingen en de snelheid ervan neemt de gemiddelde bezetting van het aantal plekken sterk af, waardoor er voor jeugdhulpaanbieders financiële problemen zijn ontstaan. Deze situatie doet zich in het hele land voor en speelt bij 7 van de in totaal 10 aanbieders in het land. Aanvankelijk werd de oorzaak vooral gezocht in de lockdowns t.g.v. de coronacrisis, maar naar inmiddels lijkt de daling toch vooral een bevestiging van de maatschappelijke en bestuurlijke opinie over JZP. Recentelijk heeft staatssecretaris Van Ooijen (13 mei jl.) aangegeven dat hij de JZP zoveel mogelijk wil afbouwen en hiervoor nog voor de zomer met een plan gaat komen. Hiervoor is een bestuurlijke Kopgroep ingericht waar ook ons landsdeel in is vertegenwoordigd.

Actuele situatie in de regio Zuidwest: borgen zorgcontinuïteit

In Haaglanden is het aantal jeugdigen in gesloten jeugdzorg gedaald van 256 in 2019 naar 202 in 2020 en 147 in 2021. Op dit moment verblijven er twee jeugdigen uit Wassenaar in een JZP instelling. Onder regie van de gemeente Den Haag als accounthouder en met de Jeugdautoriteit als toezichthouder is aanvankelijk op basis van eerder genoemd draaiboek een concept continuïteits- en herstelplan opgeleverd rond Schakenbosch. Inmiddels ontstaat echter ook bij de tweede aanbieder in Zuidwest iHUB financiële druk en laat nadere analyse op toekomstige de instroom zien dat verdere daling kan worden verwacht. In verband hiermee heeft de Jeugdautoriteit in een brief van 4 mei 2022 de accounthoudende regio's Haaglanden en Rijnmond verzocht om met beide betrokken aanbieders tot een gezamenlijk plan te komen voor de JeugdzorgPlus in het landsdeel, inclusief

alternatieve zorgvormen. Dit plan moet leiden tot duurzaam gefinancierde inhoudelijk goede zorg (kleinschalig, meer in de wijk, ambulantisering).

Per 1 juni is een projectleider namens het gehele landsdeel benoemd om te komen tot het gezamenlijk plan van aanpak voor het hervormen van de JZP en de bekostiging hiervan. Dit plan zal medio oktober in concept gereed moeten zijn. Hierover zullen wij u vanzelfsprekend dan nader informeren

Om de zorgcontinuïteit van de geplaatste jeugdigen te waarborgen en tegelijkertijd de hulp te verbeteren is afgelopen tijd hard gewerkt aan een normenkader samen met aanbieders, gemeenten en verwijzers (Jeugdbescherming). De JZP-groepen zijn per 1 april 2022 allemaal kleinschalig ingericht (maximaal 6 jongeren) en zijn de tarieven hierop aangepast. Ook is een eerste voorschot ten behoeve van de liquiditeit geleverd - door Den Haag aan Schakenbosch en door Rijnmond aan iHUB.